

Asia: VN/22132/2020

Valtioneuvoston tasa-arvopoliittinen selonteko

Tulevaisuuden tasa-arvokysymykset

- 1. Tavoitteiden asettamiseksi on selonteossa tarkoitus käsitellä toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia sekä niiden ennakoitavissa olevia vaikutuksia sukupuolten tasa-arvoon. Millaisia tulevaisuutta ennakoivia tasa-arvokysymyksiä tai ongelmia mielestänne pitäisi selonteossa painottaa? Tarkasteltava aika on nykyhetkestä vuoteen 2030. Mainitkaa ja perustelkaa enintään viisi selkeää kysymystä. Mikäli mahdollista, sijoittakaa ne teemaotsikoiden alle sopivaksi katsomaanne kohtaan. Teema-alueet on esitelty edellä.**

b) Sivistys, koulutus ja tiede

- Miten ehkäistään koulutuksen ja oppimisen eriarvoisuutta?

Perustelu: Huomioidaan resursseissa ja toimenpiteissä se, että sosioekonominen tausta vaikuttaa koulutukseen ja oppimiseen; nuorten syrjäytymistä pitää ehkäistä koulutuksella ja työkokeiluilla; koulutuksen segregoitumista ehkäistävä, koska se ehkäisee työmarkkinoiden segregoitumista

- Opetussuunnitelmiin sisällytettävä tasa-arvo-opetusta (intersektionaalinen näkökulma), jotta opitaan ymmärtämään ihmisten moninaisuutta: moninaisia sukupuolia, etnisiä ryhmiä, vammaisia ja muita marginaalissa olevia ihmisiä

Perustelu: rakenteista lähtevällä toimenpiteellä (opetussuunnitelma) viedään opetusta erilaisten ihmisten ymmärtämisestä ja heidän kanssaan toimimisesta. Ehdottoman tärkeää jakautuneessa ja vihapuheen täyttämässä yhteiskunnassa

f) Osallisuus

- Miten autetaan maahanmuuttajia pääsemään osaksi suomalaista yhteiskuntaa?

Perustelu: ihmisten nopeampi kotouttaminen ja kielikoulutus, jotta he pääsevät toimimaan yhteiskunnassa itsensä ja yhteiskunnan hyväksi

- Hoivaköyhyyden/-vajeen poistaminen

Perustelu: niukkenevat resurssit ovat ohjanneet huonoon hoitoon (lapset, tukea tarvitsevat aikuiset ja ikäihmiset). Tämä tulee sekä inhimillisesti että yhteiskunnallisesti kalliiksi

e) Vapaus, koskemattomuus, turvallisuus ja yksityisyys

- Vihapuhelain tarkempi valvonta ja rankaisutoimenpiteet huomioiden myös kuinka sukupuolittuneesta ilmiöstä on kyse

Perustelu: naiset ja maahanmuuttajat ovat jatkuvan vihapuheen kohteena. Meillä on laki, jota ei noudateta.

Tasa-arvopoliittiset tavoitteet

2. Marinin hallituksen tavoitteena on parantaa kunnianhimoisesti tasa-arvoa yhteiskunnassa ja nostaa Suomi tasa-arvon kärkimaaksi. Mitkä mielestänne pitäisi olla Suomen kansalliset pitkän ajan tasa-arvopoliittiset tavoitteet, jotka toteutuessaan veisivät Suomea tasa-arvoisemmaksi yhteiskunnaksi? Huomioikaa, että kysymys on tavoitteista, ei välineistä tai toimenpiteistä. Tarkasteltava aika on nykyhetkestä vuoteen 2030. Mainitkaa enintään viisi konkreettista, selkeää ja seurattavissa olevaa tavoitetta.

- Sukupuolinäkökulma huomioitu kaikessa päätöksenteossa
- Toimitaan Yhdenvertaisuuslain mukaisesti
- Koulutuksellinen tasa-arvo on toteutunut
- Vihapuheeseen puututaan välittömästi
- Diginatiivius toteutuu vauvasta muoriin (verkot toimivat, edulliset laitteet, opastus käyttöön ja jatkuvaan ylläpitoon)

3. Mitkä mielestänne pitäisi olla Suomen tasa-arvopoliittiset tavoitteet koskien Euroopan unionia ja kansainvälistä toimintaympäristöä? Täsmentäkää ja perustelkaa, mikäli mahdollista.

- EU-virkojen täytön tavoitteeksi 50%/50%

Sukupuolten oikeudellinen asema

4. Lainsäädäntö on yksi merkittävä sukupuolten tasa-arvopoliitiikan väline. Miten lainsäädäntöä tai yksilön oikeussuojaa pitäisi mielestänne kehittää sukupuolten tasa-arvon lisäämiseksi? Huomatkaa, että kysymys ei koske ainoastaan tasa-arvolakia.

- Translain uudistus

5. Moniperusteisella syrjinnällä tarkoitetaan syrjinnän kohteeksi joutumista sukupuolen ja jonkin muun ominaisuuden perusteella. Se voi olla myös rakenteellista. Mitkä moniperusteisen syrjinnän kysymykset mielestänne pitäisi ehdottomasti käsitellä selonteossa?

- Vammaisten oikeuksien huomioiminen lainsäädännössä ja niiden toteutumisen seuranta
- Yhdenvertaisuuslain toimeenpanon vahva seuranta
- Miten autetaan maahanmuuttajia pääsemään osaksi suomalaista yhteiskuntaa?

Muut huomiot

6. Muuta mahdollisesti huomioitavaa selonteon valmistelussa?

- Miten tarkastellaan tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä asioita yhteisesti ja yli eri hallinnon alojen (vrt. teemat tässä lausuntopyyntössä ohjaavat siilomaiseen tarkasteluun)

Pikka-Maaria Laine
dosentti, yliopistonlehtori, yhteiskuntatieteiden tiedekunta, Lapin yliopisto